

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Crèdits	1 presencials (25 hores) 2 no presencials (50 hores) 3 totals (75 hores).
Grup	Grup 1, 2S(Campus Extens)
Període d'impartició	Segon semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Mària Jerònima Ferrer Ribot maria.ferrer-ribot@uib.es	14:00h	15:00h	Dimecres	01/09/2012	31/07/2013	A-107
Mària Antonia Riera Jaume maria.riera@uib.es	14:00h	15:00h	Dimecres	01/09/2012	28/02/2013	A-107

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció	Postgrau		Postgrau

Contextualització

Aquesta assignatura està integrada dins el Modul 3 del Màster: Perspectives i intervenció des de l'ambient social i educatiu. Aquest mòdul té com a finalitat analitzar la situació actual de la primera infància des dels contextos socials i educatius, conèixer polítiques de suport a la primera infància per revisar i comprendre la realitat i proposar noves estratègies d'intervenció. Des de tots els fòrums i organismes internacionals s'incideix en la necessitat de dissenyar polítiques de la primera infància que estimulin el desenvolupament infantil i facilitin la inserció laboral femenina. Es plantegen alguns objectius com, per exemple, augmentar l'oferta d'educació inicial per a nens i nenes de 3 a 6 anys, potenciar el caràcter educatiu d'aquesta etapa i garantir una formació suficient dels educadors que es responsabilitzen d'ella.

Per altra part, els efectes de l'assistència a escoles infantils són tant més positius com més alta és la qualitat del centre i si els nens procedeixen de famílies amb un ambient educatiu empobrit, la qual cosa accentua l'efecte compensatori. El disseny de polítiques i programes d'Educació en la Primera Infància (EPI) per a nens menors de tres anys és un tema que ha generat forts debats en gairebé tots els països, ja que està íntimament lligat als valors d'una societat sobre com i qui ha de proporcionar la cura dels nens petits i la participació femenina en el mercat laboral. Els programes per a la infància primerenca (de 0 a 3 anys) estan orientats a oferir un servei integral i contempnen tant el desenvolupament del nen en totes les seves dimensions, com el dels pares. En molts països s'està plantejant la creació de serveis integrats basat en centres que atenguin als infants i a les famílies durant tota l'etapa de 0-6 anys.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Per altra part, el marc social en el que vivim s'ha modificat notablement en els darrers vint anys com a conseqüència de la dinàmica globalitzadora: el món és i serà, de cada vegada més, un món interdependent, interconnectat i multicultural. Els serveis socioeducatius per a la primera infància han d'adaptar-se a aquest nou escenari proposant models d'intervenció que afavoreixin la convivència intercultural.

Requisits

Recomanables

Es recomana cursar les assignatures: Estratègies d'Intervenció amb Famílies a la Primera Infància i l'assignatura Drets i Polítiques socials d'atenció a la primera infància amb les que es comparteix el treball d'avaluació del Mòdul 3

Competències

Específiques

1. CE3: Desenvolupar la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica i desenvolupament professional promovent projectes innovadors.
2. CE4: Conèixer, adaptar, aplicar i avaluar programes o serveis per a l'atenció a la primera infància en contextos socioeducatius o sociosanitaris.

Genèriques

1. CG1: Examinar críticament l'estat actual del coneixement i les interpretacions sobre la primera infància des d'una visió multidisciplinar, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals sobre aquesta qüestió..
2. CG5: Integrar coneixements i formular judicis a partir d'una informació incompleta o limitada que inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a la primera infància..

Continguts

Continguts temàtics

Tema 1. Els espais per a la infància a Europa

- * Serveis i programes per a l'atenció a infants i famílies
- * Exemples a Europa de bones pràctiques

Tema 2. Indicadors de qualitat i avaluació dels serveis per a la petita infància

- Factors i components de la qualitat dels serveis i programes

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- Instruments i escales d'avaluació

Metodologia docent

Els crèdits de contacte professorat-alumnat representen el 33'3% dels crèdits de les assignatures i els crèdits de treball personal el 66'6%. Així doncs, i tenint en compte que l'assignatura és de 3 crèdits ECTS, les hores de contacte professorat-alumnat sera de 25 hores (8,3 hx 3 crèdits), repartides de la següent manera:

- * 4 sessions de classes presencials amb tot el grup classe, de 3 hores cadascuna (total 12h) dedicades fonamentalment a introduir els continguts i a posar en comú les reflexions i debatre sobre elles.
- * 5 h de tutories grupals en equips reduïts (horari a acordar amb el professor/a)
- * 5 h de tutories individuals, dedicades a fer un seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a)
- * 3 h d'avaluació

Durant les hores de treball personal de l'alumnat (50 h, que sumades a les 25 h. de contacte, equivalen a les 75 hores de l'assignatura) l'alumnat haurà de realitzar les activitats d'avaluació previstes: estudis de cas, comentaris de textos, lectura de llibres, estudi personal, etc., complementaran els continguts introduïts en les classes presencials i treballats en les sessions de treball dirigit.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Classes magistrals. Lectura i discussió de textos	Grup gran (G)	Exposició per introduir els continguts i posar en comú les reflexions i debatre sobre elles. Exposicions de professorat convidat. Debats i reflexions en relació a les lectures de referència.
Tutories ECTS	Tutories individuals i grupals	Grup petit (P)	Seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a) i seguiment del projecte interdisciplinar en petit grup. Les tutories es podran fer presencialment o mitjançant la xarxa intranet.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Anàlisi de documents i bibliografia.	Lectura i reflexió sobre la documentació i bibliografia assenyalada i del material disponible a la xarxa intranet així com les exposicions a les classes teòriques serviràn per a l'estudi de l'assignatura i la preparació del projecte del mòdul
Estudi i treball autònom en grup	Treball interdisciplinar del mòdul 3: Estudi de cas	L'objectiu d'aquest treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a dues temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context: l'anàlisi de la família i dels recursos i serveis disponibles. Per a l'elaboració del treball s'hauran de considerar els següents aspectes tot integrant els continguts desenvolupats a les matèries del mòdul: -Anàlisi de les problemàtiques familiars -Anàlisi dels suports i recursos autonòmics i locals adreçats a les famílies i primera infància - Anàlisi dels indicadors de la resiliència familiar

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Descripció
		L'estudi de cas anirà adreçat a conèixer: a- El context familiar: anàlisi del sistema familiar, característiques de la parentalitat, anàlisi del suport informal de la família... b- Els serveis i recursos del barri/municipi que empra la família, descripció i característiques d'aquests recursos i serveis, usos que en fa la família i beneficis que li aporta, anàlisi d'altres recursos disponibles en el barri/municipi. c- Anàlisi dels indicadors de la resiliència familiar Es realitzaran entrevistes, visites, qüestionaris per tal d'obtenir la informació. La recollida de dades ha de partir de la fonamentació teòrica aportada des de les assignatures. Aquest treball es realitzarà en petit grup. L'extensió màxima del treball és mínim 25 màxim 35 pàgines.

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut de l'alumnat i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Estimació del volum de treball

El volum estimat a realitzar en el procés d'ensenyament i aprenentatge de l'assignatura i per a cadascuna de les modalitats organitzatives queda reflectit de la següent manera:

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		25	1	33.33
Classes teòriques	Classes magistrals. Lectura i discussió de textos	15	0.6	20
Tutories ECTS	Tutories individuals i grupals	10	0.4	13.33
Activitats de treball no presencial		50	2	66.67
Estudi i treball autònom individual	Anàlisi de documents i bibliografia.	20	0.8	26.67
Estudi i treball autònom en grup	Treball interdisciplinari del mòdul 3: Estudi de cas	30	1.2	40
Total		75	3	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

Les competències establertes a l'assignatura, seràn valorades de manera global dins el mòdul 3 del Màster mitjançant l'aplicació d'una sèrie de procediments d'avaluació. A la taula del present apartat es descriu per a cada procediment d'avaluació, la tipologia (recuperable: R, no recuperable: NR), els criteris d'avaluació i el seu pes en la qualificació de l'assignatura.

L'alumne obtindrà una qualificació numèrica entre 0 i 10 per a cada activitat avaluativa, la qual serà ponderada segons el seu pes, a fi d'obtenir la qualificació global de l'assignatura. Per superar l'assignatura, l'alumne ha d'obtenir un mínim de 5 punts sobre 10 mitjançant la suma ponderada de totes les activitats realitzades.

Classes magistrals. Lectura i discussió de textos

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Exposició per introduir els continguts i posar en comú les reflexions i debatre sobre elles. Exposicions de professorat convidat. Debats i reflexions en relació a les lectures de referència.
Criteris d'avaluació	Assistència i participació en les sessions del curs. Lectura i anàlisi de la documentació aportada. Debats a partir de les lectures i pràctiques realitzades.

- 1) assistència i participació a les sessions del curs, mínim 80%
- 2) adequació de les preguntes i comentaris realitzats (argumentació de les idees, relació amb els continguts treballats, aportació d'idees i experiències professionals, plantejament de preguntes i qüestionaments que ajudin al grup a avançar)
- 3) Presentació d'un informe de reflexió individual en relació als continguts treballats

Percentatge de la qualificació final: 30% per l'itinerari A

Tutories individuals i grupals

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Altres procediments (No recuperable)
Descripció	Seguiment del Pla de Treball individual de cada alumna/e i del seu procés d'aprenentatge (horari a acordar amb el professor/a) i seguiment del projecte interdisciplinar en petit grup. Les tutories es podran fer presencialment o mitjançant la xarxa intranet.
Criteris d'avaluació	Es valorarà:

- 1) l'assistència i participació a les sessions de tutories
- 2) l'adequació de les preguntes i comentaris realitzats (argumentació de les idees, relació amb els continguts treballats, aportació d'idees i experiències professionals, plantejament de preguntes)

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Treball interdisciplinar del mòdul 3: Estudi de cas

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (Recuperable)
Descripció	L'objectiu d'aquest treball és adquirir una visió interdisciplinar en relació a dues temàtiques actuals que condicionen i determinen la qualitat de vida de la primera infància en el nostre context: l'anàlisi de la família i dels recursos i serveis disponibles. Per a l'elaboració del treball s'hauran de considerar els següents aspectes tot integrant els continguts desenvolupats a les matèries del mòdul: -Anàlisi de les problemàtiques familiars -Anàlisi dels suports i recursos autonòmics i locals adreçats a les famílies i primera infància - Anàlisi dels indicadors de la resiliència familiar L'estudi de cas anirà adreçat a conèixer: a- El context familiar: anàlisi del sistema familiar, característiques de la parentalitat, anàlisi del suport

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

informal de la família... b- Els serveis i recursos del barri/municipi que empra la família, descripció i característiques d'aquests recursos i serveis, usos que en fa la família i beneficis que li aporta, anàlisi d'altres recursos disponibles en el barri/municipi. c- Anàlisi dels indicadors de la resiliència familiar Es realitzaran entrevistes, visites, qüestionaris per tal d'obtenir la informació. La recollida de dades ha de partir de la fonamentació teòrica aportada des de les assignatures. Aquest treball es realitzarà en petit grup. L'extensió màxima del treball és mínim 25 màxim 35 pàgines.

Criteria d'avaluació Criteria d'avaluació: la consulta de fonts bibliogràfiques, documentals i orals; l'aplicació dels continguts de les matèries en el desenvolupament de la temàtica; l'elaboració i redacció del treball; reflexió i anàlisi crític sobre l'estudi de cas. L'extensió màxima del treball és entre 25-35 pàgines.

Es realitzarà una avaluació compartida a través de les assignatures: Serveis socio-educatius i experiències educatives innovadores a Europa; Estratègies d'intervenció en famílies; Drets i polítiques per a la infància

Percentatge de la qualificació final: 60% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

Casas, F. (2002). Políticas y servicios para la infancia en Europa. A F. Casas i C. Gómez-Granell (comp.) Infancia, familia y calidad de vida. pàgs. 3-22. Barcelona: Instituto de Infancia y Mundo Urbano (CIIMU).
Riera, M.A. i Ferrer, M. (2003). Nous programes socioeducatius adreçat a la millora de les relacions parentals en els primers anys de vida. Educació i Cultura. núm.16. pàgs. 113-125. Servei de Publicacions de la Universitat de les Illes Balears.

Bibliografia complementària

Tema 1-Els espais per a la infància a Europa

- * Antón, M. (2003). Serveis d'atenció a la infància de 0 a 6 anys. El cas de la ciutat de L'Hospitalet. Universitat Autònoma de Barcelona. Tesi doctoral.
- * Bassedas, M.; Jubete, M.; Majem, T. (2005) Espais Familiars. Temes d'Infància". Barcelona: Rosa Sensat
- * Casas, F. (2002). Políticas y servicios para la infancia en Europa. A F. Casas i C. Gómez-Granell (comp.) Infancia, familia y calidad de vida. pàgs. 3-22. Barcelona: Instituto de Infancia y Mundo Urbano (CIIMU).
- * Domingo, H.; Vallespir, J.; Colom, J. (2010). Paisajes de la infancia. Lecturas para la convivencia intercultural. PPC, Fundación Santa María.
- * Estela, A. i Jubete, M. (1990). Projecte Context-Infància. Ajuntament de Barcelona. Fundación Bernard Van-Leer. Document no publicat.
- * Eurydice (2010) Educación y Atención a la Primera Infancia en Europa: un medio para reducir las desigualdades sociales y culturales. Ministerio de Educación
- * Ferrer, M. i Riera, M. A. (2003). Innovació i experimentació de serveis socio-educatius per a infants i famílies: els espais familiars. Enginy. Col·legi Oficial de Psicòlegs de les Illes Balears, núm.12-13, pàgs.49-56.
- * Hoyuelos, A. (2004) La ética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi. Barcelona. Octaedro
- * Hoyuelos, A. (2006) La estética en el pensamiento y obra pedagógica de Loris Malaguzzi. Barcelona. Octaedro
- * Istituto degli Innocenti (2007) I servizi educativi per la prima infanzia in Toscana. Firenze: Istituto degli Innocenti
- * Malaguzzi, L. (2001). Loris Malaguzzi. La educación infantil en Reggio Emilia. "Temas de Infancia. Octaedro: Rosa Sensat.
- * Moss, P.; Phillips, A. (1990). Ser infant a Europa avui. "Temes d'Infància". Barcelona: Rosa Sensat.

Any acadèmic	2012-13
Assignatura	10909 - Serveis Socio-Educatius i Experiències Educatives Innovadores a Europa
Grup	Grup 1, 2S
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Neyrand, G. (1995). Sur les pas de la Maison Verte. Paris: Syros
- * Penn, H. (1997). Què passa a les escoles bressol?. Barcelona: Temes d'in-fàn-ci-a de Rosa Sensat.
- * Programa del nin sa (1998). Gerència d'Atenció Primària de Mallorca. Balears: Insalud.
- * Riera, M.A. i Ferrer, M. (2003). Nous programes socioeducatius adreçat a la millora de les relacions parentals en els primers anys de vida. Educació i Cultura. núm.16. pàgs. 113-125. Servei de Publicacions de la Universitat de les Illes Balears.
- * Riera, M.A. i Ferrer, M. (2003). Espacio Familiar 'Camp Redó': Un enfoque comunitario y preventivo en la intervención con familias. In-fan-cia. núm. 88. pàgs. 29-32.
- * Sanchidrian, c. et al. (2010). Historia y perspectiva actual de la educación infantil. Barcelona: Graó
- * Whoqol Group. The World Health Organization Quality of life assessment. (1995). Position Paper from the World Health Organization. vol. 41, n. 10. pàgs. 1.403-1.409. Soc. Medical Sciences.
- * Wild, R. (1999) Educar para ser. Vivencias de una escuela activa. Barcelona. Herder
- * Xarxa Territorial d'Educació Infantil a Catalunya. L'educació de 0 a 6 anys avui. Barcelona: Rosa Sensat, col. Temes d'Infància.

Tema 2-Indicadors de qualitat i avaluació dels serveis per a la petita infància

- * Balaguer, i et al. (1987). "Calidad en los servicios para la infancia. Un documento de estudio". Red de atención a la Infancia de la Comisión Europea.
- * Bondioli, A. (2010). Tiempos, espacios y grupos. Barcelona: Graó
- * Dahlberg, G. (2000). Más enllà de la qualitat. Barcelona: Rosa Sensat, col. Temes d'in-fàn-ci-a
- * Harms, t; Clifford, R. (1990). Escala de valoración del ambiente en la infancia temprana. Madrid: Aprendizaje-Visor.
- * Zabalza, M.A. (1996). Calidad en la Educación Infantil. Madrid: Narcea.

Altres recursos

- * Asociación para la salud mental infantil desde la gestación. (ASMI). <http://www.asmi.es/asmi/es/index.php>.
- * Associació Benestar i Desenvolupament. <http://www.abd-ong.org/home.php>.
- * Preescolar Na Casa-Educar en familia. <http://www.preescolarnacasa.org>.
- * Head Start. <http://www.headstartinfo.org/index.htm>.
- * La Maison Verte. <http://www.lamaisonverte.asso.fr/index.htm>.
- * The Anna Freud Centre. <http://www.annafreudcentre.org/>.
- * World Association for Infant Mental Health (WAIMH). <http://www.waimh.org/>.

